

Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ

TÜZÜK

(Tasarı)

1972

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAV
TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

T Ü Z Ü K

Türkiye Komünist Partisi, Türkiye toplumunun en ileri ve devrimci gücü olan işçi sınıfının politik örgütü, onun savaştan öncü koludur.

TKP, proletaryanın, köylülerin, bütün emekçilerin haklarını, ulusun halk yığınlarının çıkarlarıyla bağdaşan menfaatlarını, Anayurdun ulusal bağımsızlığını savunur.

TKP, teorik bir görüş üzerinde elele veren, tek ülke ve tek fikri paylaşan, halkın ulusal, demokratik, devrimci geleneklerine bağlı olan, proleter enternasyonalizmine dayanan, çağımızın en devrimci eğilimini: Marksizmi-Leninizmi eylemlerine kılavuz edinen komünistlerin gönüllü birliğidir.

TKP, ulusal kurtuluş savaşının içinde doğmuş, 1920 yılında kurulmuş, tetis savaş aşamalarından geçmiş, özbeöz ulusal bir partidir. Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin etkileri altında güclerini dünyaya açmış, Marksizm-Leninizm ülkü ve ilkeleriyle yoğurula yoğurula yetişmiş, enternasyonalist bir partidir.

Memlekette, tâbaştan, büyük toprak egeleriyle sarmaşagelen, giderek emperyalist tekellerle kucaklanan, tekellilik sürecinde olan finans oligarşisiyle, militarist klikle bütünleşen büyük burjuvazinin egemenliği - diktatorası vardır.

Gerici egemen sınıflar ve hükümetleri, öteden beri demokratik bir devrime, sosyal oluşuma, kökle ve devrimci bir toprak reformuna karşı yürümüşlerdir.

Türkiye'de, köyde ve kentte sınıfsal ayrışma süreci, sınıf savaşları hızlanmıştır. Bu süreçle birlikte, emekle sermaye arasındaki uzlaşmaz ilişkiler sertleşmiş, geniş ölçüler almıştır. Öte yandan emperyalizmle, özellikle Amerikan emperyalizmiyle Türkiye halkı arasındaki ilişkiler derinleşmiş, ulusal bağımsızlık direnişi ülke çapında bir nitelik almaya başlamıştır. Memleket iki düşman kampa ayrılmıştır. Bir uçta: Politik yaşama sürekli etki yapan, hem nice-lik, hem nitelik, bilincelenme, örgütlenme bakımından ağırlığını gittikçe daha açık ortaya koyan işçi sınıfı, çoğunluğu tutan halk yığınları, ilerici güçler vardır. Karşı uçta: Sömürgeci, emperyalizme dayanan küçük bir azınlık bulunmaktadır.

TKP, politikasını, eylemlerini somut, tarihsel koşullara, memleketin ulusal niteliklerine, özelliklerine göre ayarlar, uygular. TKP'nin stratejisi ve taktiği bu özellikleri içeren, belli aşamalarda sınıfların yer almasını, güç dengesini hesaplayan Marksçı-Leninçi ilkelere dayanır.

TKP'nin yakın amacı: bugünkü anti-demokratik düzeni kökünden değiştirmek; memleketi yabancı boyunduruğundan kurtarmak, onu NATO'dan çekip çıkarmak, Anadolu topraklarını "atılma tahtası" dedikleri üslerden, Amerikan atom başlıkları yığınlarından temizlemek, Türkiye'yi kölelik zincirine vuran ikili anlaşmaları yırtmak için halkça girişilen, gittikçe yoğunlaşan ulusal bağımsızlık direnişinin başında yürür. Ulusal bağımsızlık direnişi, işçi sınıfının, geniş halk yığınlarının köklü sosyal oluşumlar, demokrasi ve barış için yürüttükleri mücadelenin kopmaz bir parçasıdır. Bu savaş,

İşbirlikçi hükümeti devirmek, yerine demokratik ulusal si-
karları savunan bir halk hükümeti kurmak için direniş-
le sıkı sıkıya bağlıdır.

TKP, davarıncı hareketin tükenmesi, yitirilmiş güç kaynağı
olan işçi ve köylü bağlaşıklığını sağlayarak burjuva savaşı-
TKP, derebeylik artığı ilişkileri, ağa-
tefeciliği kökünden kazıyacak, milyonlarca köylüye bedava
toprak dağıtılmasını, onlara insanca yaşamak, serünlüklerden
kurtulmak olanaklarını sağlayacak devrimsel bir toprak ve
tarım reformu için savaşıır.

TKP, bütün anti-emperyalist, anti-feodal güçleri:
İşçi sınıfını, geniş halk yığınlarını, ileri-
kiye'nin ulusal bağımsızlığı ve demokratik bir düzen için
yürütülen savaşta, Ulusal Demokratik Cephe'de birleştirmek
için savaşıyor.

TKP, memleketin sosyal, politik, ekonomik, kültürel her
yönlü gelişebilmesi, bunalımların, işsizliğin, yoksulluğu
yokedilmesi, ileri demokratik bir düzenin kurulması ilkesini
savunur.

TKP, büyüklü, küçüklü bütün halkların kaderlerini ken-
dilerinin serbestçe çözmeleri ilkesini, birinci ilkele-
savunur. TKP, şövenizme, burjuva ulusçuluğuna, memlekette ulu-
sal azınlıkları, özellikle Kürt halkını karşı "Türkleştirme-
"Özümleme" politikasına, bu halka karşı uygulanan yavaş-
lı yürütülen teröre karşı bütün gücüyle savaşıyor.

TKP, memlekette gericiliğe, Amerikan kuleliğine, f. çit-
tiçini yönetime karşı, bağımsızlık, demokrasi ve halk için
öğretim-öğitim sisteminin kurulması uğrunda direnen gençlik
ve öğrenci hareketlerini örgütler.

TKP, çağımızın üç ana gücü olan, başında Sovyetler Birliği'nin bulunduğu sosyalist dünya ile, bütün kapitalist ülkelerde işçi sınıfının devrimci hareketleriyle ve ulusal bağımsızlık direnişleriyle savaş bağlaşıklığını kuvvetlendirmek yolundan ayrılmaz.

TKP'nin uzak amacı: Her tür sömürüyü yoketmektir; eşitsizliği, ezgiyi kaldırmaktır; haksızlık düzenini yıkmaktır. TKP, bu yüksek ülküyü gerçekleştirebilmek, devrilen, egemenlikten atılan burjuvazinin, gericilerin karşıkoyuşunu kırmak, kapitalizmden sosyalizme, sonra komünizme geçebilmek için, işçi sınıfının politik egemenliğini, proletarya diktatöresini tarihsel bir zorunluk sayar.

TKP, uluslararası komünist hareketin kopmaz bir parçasıdır. TKP, komünist ve işçi partilerinin Danışma Toplantılarına bağlıdır.

TKP, Her şeyden ve boydan oportünizme, dogmatizme, likidatörlüğe, fraksiyonculuğa karşı, Macculuğa, Troçkizme, anarşizme, her tür bozgunculuğa karşı savaşmıştır. TKP, eylemlerinde Marksist-Leninist ideolojinin ayrıklığını koruyagelmıştır. TKP, Sovyetler Birliği Komünist Partisine, ölümsüz Lenin'in partisine içtenlikle derin bir saygı duyar.

Burjuvazi, tâ baştan, ulusal kurtuluş savaşının demokratik devrime dönüşmesini, bu aşamaya yükselmesini göğüslemiş, Komünist Partisine karşı sürekli sert bir terör yürütmüştür. Gericici hükümetler, TKP'yi yağınlardan ayırmak, halk hareketlerinden koparmak amacıyla onu yasaklamış, il-
halkiteye itmıştır. TKP, bu yüzden gizli çalışmak zorunda kalmıştır. TKP, bu yasağın kaldırılması, bu anti-demokratik

tutuma, bu zorbalığa son verilmesi, legal-açık çalışma hakkının kendisine sağlanması mücadelesinden hiçbir zaman vazgeçmemiştir.

TKP, kadrolarını devrimci gücün ana kaynağı olan işçi sınıfının içinden, girişken, aktif işçilerden, uyanık köylülerden, ilerici aydınlardan, yurtseverlerden toplar.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURULU
TÜSTAV

TÜRKİYE SOSYAL
TÜSTAV
TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

PARTİ ÜYELİĞİ

1. Partinin program ve tüzüğünü kabul eden, parti örgütlerinden birinde çalışan, parti kararlarına uyan, üyelik keseneklerini düzgün ödeyen, kadın ve erkek 18 yaşını dolduran her işçi, her köylü, ilericî, aydın, herkes TKP'ye üye olabilir.

2. PARTİYE ALMA:

a) Partiye ancak tek tek üye alınır. Partiye üye olmak nitelikleri bulunan herkes yaşadığı, oturduğu veya çalıştığı yerdeki parti örgütüne, yahut doğrudan doğruya Merkez Komitesine başvurur. Partiye girmek isteyen kimseyi, en az bir yıllık stajı olan bir parti üyesinin tanıması, politik tutumunu bilmesi, onu desteklemesi gerektir. Baş vurduğu temel örgütün, bu kimse hakkında etraflı bilgi edinmesi şarttır. Örgüt, partiye aldığı kimse için sorumluluk taşır.

b) Başvurma temel örgütün toplantısında görüşülür, tartışılır. Partiye alma oy çoğunluğuyla kabul edilir. Bu kararı üst örgüt onaylar.

c) Partiye alınan kimse belli bir adaylık süresi geçirir. Aday üyelik süresi bir yıldır. Aday üye, seçmek ve seçilmekten gayrı, parti üyesinin bütün haklarına sahiptir.

d) Aday üye, bu süre içinde, parti örgütünün verdiği görevleri, işleri yapar, bağlı olduğu örgütün toplantılarına gider, partinin program ve tüzüğünü öğrenir, politikasını izler.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

3. PARTİ UYESİNİN ÖDEVLERİ:

a) Sıkı, bilinçli, parti disiplinine, gizlilik ve örgüt ilkelerine kesinlikle uymak, parti sırlarını titizlikle saklamak; Partinin politikasını doğrulukla kararlarını olduğu gibi uygulamak, partinin, örgütün verdiği görevleri eksiksiz yerine getirmek ;

b) İşçiler, köylüler, emekçi yığınlar - halk arasında TKP'nin politikasını yaymak, bu politikayı onlara mal etmek için çalışmak, partinin görüşlerini, yakın ve uzak amaçlarını anlatmak, yığınları bilinçlendirmek ve bunlar arasından girişken, aktif elemanları parti sıralarına çekmek ;

c) Yığınlarla sıkı bağ kurmak, yığın örgütlerinde: işçi sendikalarında, gençlik, öğretmen, öğrenci, spor örgütlerinde, köylüler arasında çalışmak, bunların hareketlerine katılmak, Komünist Partisinin öncülük rolünü sağlamak, partiyle halk arasındaki bağları biteviye kuvvetlendirmek ;

ç) Memlekette politik gelişmeleri izlemek, halkın düşüncelerini, eğilimlerini sürekli öğrenmek, yığınların sesine kulak vermek, bunları partiye bildirmek, halkın istem ve isteklerinin gerçekleşmesi için yürüttükleri savaşa aktif katılmak, onların savaşlarından, deneylerinden ders almak, onları aydınlatmak, bilinçlendirmek, savaş güçlerini artırmak ;

d) Halkın devrimci ve ulusal bağımsızlık savaş geleneklerini, Komünist Partisinin tarihini öğrenmek ; Partinin politik, ideolojik, örgütsel birliğini kuvvetlendirmek, bu birliği herşeyle savunmak, partinin Leninci birliği onun temel taşı olduğunu unutmamak ;

e) Partiyi burjuva ideolojilerine karşı savunmak, kişiye tapma gibi anti-Leninci eğilimlere, buyukçuluğa, başıbozukluğa, liberalizme - hoş görürlüğe, fraksiyonculuğa, likidatörlüğe, sağ "sol" her tür oportünizme, anarşizme, Mao-culuğa, Troçkistliğe karşı amansızca savaşmak ;

f) Kendisinin politik, kültürel, teorik Marksist-Leninst bilgisini pratikle birleştirmek, komünist bilincini biteviye yükseltmek, arkadaşlarına bu yolda yardım etmek ;

g) Politik uyanıklıkla örnek olmak, partiye polis ajanlarının, düşmanın sızmasına karşı gözlerini dört açmak, partiyi her yönden kollamak ;

h) Partiye karşı yüreği açık olmak, ondan hiç bir şeyi saklamamak, olanları, olayları hiç kimsenin teragöstermesine yol vermemek, eksiklikleri, yanlışlıkları eleştirmek, bunları açıklığa kavuşturmak, gördüğü yanlışları, davranışları üst örgütlere, Merkez Komitesine bildirmek, eleştirme parti demokrasisinin vazgeçilmez ilkesi olduğunu unutmamak ;

ı) Parti yığınlarını yığınlara yaymak, dağıtmak ;

i) Toplum içinde, yaşamında, davranışlarında dürüst olmak, komünist morali temiz tutmak ;

j) Zaire seçerken öngörülere, dostluk, gözdelik, dal-kavukluk uygulamalarına kapılmamak ;

k) Çalıştığı, oturduğu yerden başka bir yere gidecek, orada kalacak olursa bunu bağlı olduğu parti örgütüne, sekreterine bildirmek, memleket dışına çıkacak olursa Merkez Komitesinden izin almak, gideceği yerde parti örgütü varsa ona bu yolla bağlanmak ;

o) Proleter enternasyonalizmi, komünist dayanışması, işçi-köylü bağlaşıklığı için olan savaş sürekli kuvvetlendirmek.

4. PARTİ ÜYESİNİN HAKLARI :

- a) Bağlı olduğu parti örgütünün toplantılarına katılmak;
- b) Tüzük gereğince parti organlarını seçmek ve bu organlarda her ödevi seçilmek ;
- c) Parti toplantılarında partinin politikası, taktiği, tutumu, gündemdeki sorunlar üzerinde açılan tartışmalara katılmak, görüşlerini burada açıkça, hiç çekinmeden söylemek ;
- ç) Ele alınmasını, tartışılmasını, bir karara bağlanmasını doğru bulduğu sorunları parti toplantılarında serbestçe ileri sürmek ;
- d) Parti politikasına aykırı gördüğü davranışları, yanlışları, arkadaşlarını, yöneticilerini eleştirmek, bağlı olduğu örgütün çalışmalarını hakkında, toplantılarda, bilgi istemek, çalışmalarda, görülen aksaklıkların, yanlışların nedenlerini sormak ve araştırılmasını istemek ;
- e) Partinin politikasına aykırı gidenlere, görevini kötüye kullananlara, konspirasyon - gizlilik kurullarını bozanlara, kaygısız, pasif kalanlara, parti tüzüğünü, normlarını çiğneyenlere, geveze ve dalkavuklara karşı savaşmak;
- f) Partinin gazete ve dergilerine yazı yazmak, görüşlerini belirtmek ;
- g) Her üye görüşünü, bağlı olduğu parti örgütünde ortaya koyar, karar alınmasını ister, kararı beğenmiyorsa bunu üst parti organlarına, tâ Merkez Komitesine kadar iletir, fakat alınan karara kesinlikle uyar, uymazsa disiplin cezası görür ;

h) Parti üyesi, parti örgütünde, tutumu, davranışları tartışılır, yahut hakkında disiplin cezası isteniyorsa, gizlilik ve güvenlik ilkelerini bozmamak şartıyla, bu toplantılarda bulunur ;

ı) Örgüt dışında parti çalışmaları eleştirilemez, fakat parti üyesinin, tüzük çerçevesinde yapacağı eleştirme, özeleştirme hakkına dokunulamaz.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU

PARTİNİN ÖRGÜT İLKELERİ

5. Komünist Partisi demokratik santralizme dayanır, organları Marksizm-Leninizm ilkelerine göre kurulur.

Demokratik santralizm ilkeleri :

a) Azınlık çoğunluğa, her parti üyesi bulunduğu örgüte, zincirleme alt örgütler üst örgütlere, bütün parti örgütleri, kongreler arası, Merkez Komitesine bağımlıdır.

b) Partinin eylemlerini, menleket çapında Merkez Komitesi yönetir.

c) En aşağıdan en yukarıya kadar bütün parti organları seçilir veya atanır. Gizlilik koşullarının olanaklarına göre alt örgütler üst örgütlerin ve organların karar ve direktiflerine kesinlikle uyar.

ç) Partide kolektif yönetim uygulanır. Bu ilke, tepeden, bireysel yönetimle bağdaşamaz. Bununla birlikte, kişisel yönetim ve sorumluluk, tüzük çerçevesinde, işler. Her parti üyesine girişim ve aktivitesini gösterebilmesi olanakları sağlanır.

d) Bütün parti örgütleri ve organları, yetkileri çerçevesinde, kendi iç sorunlarını görüşür, partinin genel politikasına, kararlarına aykırı düşmemek şartıyla, kararlar alır.

e) Her parti organı hem kendi parti örgütü önünde, hem üst parti organları önünde, dönem dönem, hesap verir.

f) Yönetici üst organlar, alt örgütlerin önünde duran sorunları çözebilmelerine yardım eder, alt örgütlerin ve üyelerin sesine kulak verir, deneylerinden yararlanır.

g) Gizliliği bozmamak şartıyla partinin politikası üstüne parti örgütlerinde tartışma açılır. Ama böyle bir tartışmayı il komitelerinin çoğu isterse, güdülen parti politikası üzerinde oy birliği olmadığına Merkez Komitesi üyelerinin çoğunluğu karar verirse, yahut Merkez Komitesi çoğunluğu güdülen politika ve taktiğin doğruluğunu kabul etmekle birlikte, bunu sinamak için böyle bir tartışmanın açılmasını uygun görürse yapılır.

h) Merkez Komitesine bağlı organlar, doğrudan doğruya Merkez Komitesi tarafından yönetilir.

ı) Gizlilik koşullarında santralizm ağır basar. Merkez Komitesi, konspirasyon veya başka bir nedenle, bütün bir komiteyi dağıtar, yenisini kurar, komiteye atama yapar. Bu Politik-Büronun kararıyla olur.

1) Tutuklanmalar sonucu veya başka nedenlerle Merkez Komitesinin üye kadrosunda boşalma olursa, aday üye de yoksa, en sağlam, atilgan, bilinçli militanlardan Merkez Komitesine, kooptasyon yoluyla üye alınır. Hiçbir Merkez Komitesi üyesi, sekreter de olsa, tek başına kooptasyon yapamaz.

5. KURULUŞ DÜZENİ:

6. Parti, memleket çapında bütün parti örgütlerini kapsar.

7. Parti örgütleri üretim ilkelerine, çalışma, oturma ve memleketin administratif (yönetimsel) bölünüşüne göre kurulur.

8. Örgüt sistemi, aşağıdan yukarıya şöyledir: Büre - parti grubu, sent komitesi, bölge komitesi, il komitesi,

Politik-büro, Merkez Komitesi, Kongre.

9. Her parti örgütünün en yüksek organı, o örgüt üyelerinin genel toplantısı ve kongresidir.

10. Genel toplantı ve kongre, o örgütün eylemlerini yöneten komiteyi seçer. Gizlilik koşullarında bu komiteler üst örgütler tarafından atanır.

11. Köy komiteleri bölge komitelerine veya doğrudan doğruya il komitelerine bağlıdır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

TÜRKİYE SOSYAL
TÜSTAV
TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TEMEL ÖRGÜT - HÜCRE

12. Hücre, partinin temel örgütü, omurgasıdır. Bu temel öbekler, Komünist Partisini işçi sınıfıyla, köylü, emekçi, halk yığınlarıyla bağlar.

13. Hücre, aynı iş yerinde çalışan veya aynı yerde oturan komünistlerden oluşur.

14. Hücreler - gruplar : Fabrikalarda, atelyelerde, madenlerde, ulaşım, posta-telgrafta, silâhlı birliklerde, işletme bürolarında, dairelerde, yüksek okullarda, mahallelerde kurulur.

15. Hücreler - gruplar, işyerlerinde olmazsa, aydınlar, serbest meslekten olanlar, esnaf ve zanaatçılar, kadınlar arasında da kurulur.

16. Temel örgütleri, sent, bölge, il komiteleri, üst sorumlu organlar düzenler. Gizlilik koşulları nedeniyle hücreler, gruplar : 3 ve en çok 5 üyeden oluşur. Bir işletmede, büyük fabrikalarda, birkaç, ayrı ayrı hücre kurulabilir. Sıkı kons-pirasyona uyularak, bunları yönetecek, üst örgütle bağ sağlayacak, üç üyeyi geçmemek şartıyla, bir komite atanır.

17. Temel örgüt - hücre, olağan toplantıda, sorumlu bir sekreter seçer. Üst organ sekreter için aday gösterir. Grup üyeleri, aralarında iş bölümü yapar. Sekreter: Alınan kararların uygulanmasına bakar. Grubun çalışmalarından sorumludur. Hücre toplantılarını düzenler, toplantı gündemini üyelerle danışarak hazırlar, toplantının ne zaman, nerede yapılacağını bildirir, üyelik keseneklerini toplar, kasa tutar. Üyelerden biri yayın işleri, biri yığın eylemleriyle uğra-

şır. Hepsi, birbirlerinin işlerinden sorumludur. Temel grubun yüksek organı genel toplantısıdır. Hücreler, kentlerde semt komitelerine, ilçelerde bölge komitelerine veya doğrudan doğruya il komitelerine bağlıdır. Normal koşullarda temel örgüt 15 günde bir toplanır. Sekreter rapor yapar. Karar alınır.

18. Temel örgütün ödevleri:

a) Partinin değişik alanları kapsıyan politikasını, programını, belge ve sloganlarını yığınlara yaymak, bunları yığınlara anlatmak için savaşmak ;

b) Fabrikalarda, iş ve oturma yerlerinde yığınların istem ve isteklerine kulak vermek, bunların gerçekleştirilmesi yolunda yığınlara yol göstermek, bu savaşlara aktif katılmak, grev ve gösteri yürüyüşlerinde politik girişimi elde tutmak;

c) Değişik halk yığınlarının istekleri için olan direnişleri işçi sınıfının savaşlarıyla, bütün halkın ulusal bağımsızlık ve sosyal kurtuluş için olan mücadeleyle bağlamak;

ç) Partinin politikası üstüne yığınların, halkın görüş ve düşüncelerini, yığınlar arasındaki eğilimleri sorumlu üst parti örgütlerine bildirmek ;

d) Parti yığınlarını, gazete, dergi, broşür, kitap, bildiri ve çağrılarını yaymak, parti yayınlarını yığınların durumlarını yansıtan, isteklerini dile getiren yazı ve haberlerle beslemek ;

e) Partiye yeni yeni üyeler kazanmak ;

f) Temel örgütün eylemlerine giren bütün sorunları görüşmek, tartışmak, bunlar üzerinde karar almak, eleştiri, özeleştiri yapmak, yanlışları bulup ortaya koymak, bunlardan

ders çıkarmak ;

g) Marksizm-Leninizm ilkelerini yaymak, bu ilkelere göre ve partinin politikası üzerinde, parti üyelerinin teorik, politik, kültürel her bakımdan gelişmelerine yardım etmek, parti üyelerini proleter enternasyonalizm ilkeleriyle yetiştirmek ;

h) Bütün grup üyelerinin sıkı parti disiplinine uymalarını kontrol etmek, çalışmalarını denetlemek, onlara devrimci uyanıklık aşılamak, partiyi ters akımlara karşı tutmak, her tür oportünizmle, likidatörlerle, polis ajanlarıyla savaşmak, partinin güvenliğini sağlamak.

19. Temel örgütler partinin Leninci birliğini, bütünlüğünü savunur. Hücreler - parti grupları, yığınlarla, özellikle sendika, işçi hareketleriyle ne kadar sıkı bağlanırsa savaşlarda o kadar başarılı olur.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARASTIRMA VAKFI

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

SENT KOMİTESİ

21. Sent Komitesi, büyük kentlerin bir sentinde çalışan hücreleri, parti gruplarını yöneten parti organıdır. Sent komiteleri il komitelerine bağlıdır. İl komitelerine hesap verirler.

22. Sent komiteleri, kendilerine bağlı temel örgütlerin, parti gruplarının veya hücrelerin temsilcilerinden kurulur. İlgat, sakı gizlilik koşullarında Sent Komitesine seçilecek adayları ve sekreteri İl Komitesi gösterir, seçimi onaylar.

23. Sent Komitesi, gizlilik koşullarında, genellikle 3 ve en çok 5 üyeden oluşur. Sent Komitesinin yüksek organı toplantıdır. İki toplantı arasında sorumlu yetkili sekreterdir. Komite toplantılarının arası, olağan durumlarda, bir ayı geçmez.

24. Sent Komitesinin görevleri :

a) Sent Komitesi, bulunduğu sentteki hücrelerin -parti gruplarının eylemlerini yönetir.

b) Çalışma alanını kapsıyan sentteki temel örgütlerin parti kararlarını doğru uygulamalarına, parti politikasına uygulamalarına, karşılarına çıkan sorunları çözebilmelerine yardım eder.

c) Yeni hücreler - parti grupları kurar. Komite, parti örgütlerinin gelişmesine, eylemlerinin Marksizm-Leninizm

ilkelerini,partinin kuruluş kurallarını, programını,parti-
nin savaş tarihini, savaş geleneklerini öğrenmelerine,kıskını
bilinçlenmelerine yardım eder.

ç) Komite, bulunduğu semtte halkın yaşamıyla, semt
sorunlarıyla, istem ve istekleriyle yakından ilgilenir,
bunların elde edilmesi için yığınların direnişlerini örgüt-
ler,partinin politikasını,belge ve sloganlarını yığınlara
yayar.

d) Komite, özellikle işçi semtlerinde,işçi yatakla-
rında,fabrikalarda,sendikalarda yuvalanmaya, yönettiği,
kendisine bağımlı temel örgütleri kuvvetlendirmeye önem
verir.

e) Semt Komitesi,temel örgütlerin parti üyelerinin
gizlilik kurallarına, yöntemlerine sıkı sıkıya uymalarını
kontrol eder. Komite,Marksizme-Leninizme aykırı her tür
akımlarla,partiye sızmak isteyen her tür ters,burjuva ide-
olojisiyle amansızca savaşır, kendisine bağımlı temel örgüt-
leri bu kalıpta yetiştirir.

25. Komitede görev bölümü :

a) Sekreter örgüt ve bağ kurma işlerine bakar.Üyelik
keseneklerini toplar,kasa tutar. Komite toplantılarının
gündemini üyelerle danışarak hazırlar,yerini,zamanını sap-
tar,Komiteyi,gerekince,olağanüstü toplantıya çağırır.

b) Propaganda ve yayın işleri görevlisi.

c) Yığın örgütleri yöneticisi.

BÖLGE KOMİTESİ

26. Bölge Komitesi, partinin ilçe, bucak ve köylerdeki temel örgütlerini, komitelerini yöneten organdır. Bölge Komitesi, İl Komitesine bağımlıdır, ona hesap verir.

27. Bölge Komitesi, kendisine bağlı örgüt ve komitelerin temsilcilerinden kurulur. Sekreter adayını İl Komitesi gösterir. Seçilen komiteyi İl Komitesi onaylar. Bölge Komitesinin genel toplantısı yılda bir yapılır. Olağanüstü Toplantı, İl Komitesinin önerisine bağlıdır. Genel toplantı, Bölge Komitesinin çalışma raporunu dinler, tartışır, onaylar. Yeni çalışma programı hazırlar.

28. Bölge Komitesi, ilçe, bucak ve köylerde temel örgütler - parti grupları, komiteler kurar, bunların çalışmalarına yardım eder, onlara yön gösterir. Bölge Komitesi, çalıştığı bölgenin özelliklerini gözönünde tutar. Fabrikalarda, maden ocaklarında, tarım işçileri, makinistleri, teknisyenleri, mühendisleri, köy öğretmenleri arasında, uyanık köylüler arasında partinin politikasını yaymak, örgüt kurmak, yığın çıkışlarını, köylü hareketlerini örgütlemek, bu hareketlere önayak olmak eylemlerine ayrıca önem verir.

29. Bölge Komitesi, gizlilik nedeniyle, 5 üyeyi geçemez. Bölge Komitesinin yüksek organı konferansıdır. İki konferans arasında yüksek, sorumlu organ Bölge Komitesidir.

Komiteenin görevleri, komite üyeleri arasında bölüşülür :

a) Sekreter örgüt işlerine bakar, hem alt, hem üst örgütlerle bağları sağlar, üyelik keseneklerini toplar, kasa tutar.

Sekreter, komitenin toplantılarını düzenler.

b) Yığın işleri görevlisi, bu işlerden sorumludur.

c) Propaganda ve ajitasyon işleri görevlisi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

İL KOMİTESİ

30. İl Komitesi, bulunduğu ilin sınırları içindeki parti örgütlerini: Bölge, Semt komitelerini, Fabrika, mahalle, nerede varsa bütün alt ve temel örgütleri yönetir, bunların çalışmalarına yön verir. İl Komitesi Merkez Komitesine bağımlıdır. Merkez Komitesine ve Politik Büroya hesap verir.

31. İl Komitesi, kendisine bağımlı alt örgütlerin üyelerinden kurulur. İl kongresi olanak oranlarına göre toplanır. Toplantı aralarının bir yılı geçmemesine gayret edilir. Olağanüstü durumlarda kongrenin toplanmasını Merkez Komitesi sepetir. İl Kongresi, komitenin hesap raporunu dinler, tartışır, onaylar. Kongre, il ölçüsündeki bütün parti sorunlarını, ilin durumuyla ilgili özel konuları görüşür, Merkez Komitesi'nin, Politik Büro'nun öne sürmüş olduğu sorunların nasıl çözümlendiğini, parti politikasının nasıl uygulandığını görüşür. Kongre, en az üç yıl süreli olan, girişken militanlardan yeni komiteyi kurar. Komite sekreteri seçer. Sekreter adayını Merkez Komitesi gösterir. Komite gizlilik koşullarında 7 üyeden fazla olamaz. İl Komitesi, konspirasyonu daha iyi sağlamak nedeniyle, gerekirse sekreterle birlikte, üç üyeden kurulu bir Yürütme Bürosu seçer.

32. İl Komitesinin görevleri :

a) Parti kongrenin, Merkez Komitesinin ve Politik Büronun kararlarını, partinin politikasını kendisinin eylem

çerçevesi, çalışma sınırları içinde yürütür. Merkez Komitesinden gelen bütün önerileri uygular.

b) Yeni yeni örgütler kurar, partiye yeni kadrolar yetiştirir. Bulunduğu ilin özelliklerini, yığınların eğilimlerini, hareketlerini gözönünde tutarak kendisine somut çalışma planı hazırlar.

c) Partiyi kuvvetlendirmek, işçi sınıfı, köylü, emekçi yığınları ve ilerici aydınlar arasında partinin temelleşmesini güçlendirmek için savaşır.

ç) Yığın örgütlerinde : Sendikalarda, partisever gençlik, öğrenci, öğretmen derneklerinde, bütün anti-emperyalist, gericiliğe karşı örgütlerde, bu örgütlerin legalitesini bozmamak şartıyla, komünistlerden, gizlilik kurallarına uygun oylen gösterir.

d) İl sınıfları içindeki yığın hareketlerinin işçi grevlerine, köylü çıkışlarına, esnaf, zanaatçı, serbest meslek gruplarını, orta tabakaları kucaklayan direnişlere yön vermek, onlara yol göstermek İl Komitesinin somut eylemlerini içerir.

e) Parti üyelerinin bilinçlenmelerine, Marksçı-Leninist eğitim alabilmelerine çalışır.

f) İl Komitesi, eylemleri hakkında, belli dönemlerde, kendisine bağlı alt örgütlere bilgi verir.

33. İl Komitesi görevlerini daha olumlu, verimli yapabilmek, kendisine bağımlı yerel örgütlerin çalışmalarını operatif, canlı nitelik verebilmek için, İl Komitesi veya Yürütme Bürosu görev bölümü yapar :

a) Sekreter örgüt işlerine bakar ve kasa tutar.

b) Gizli teknik, basım, yayın görevlisini ayırır.

c) Propaganda, ajitasyon ve yığın işleri sorumlusunu seçer.

MERKEZ KOMİTESİ

34. Merkez Komitesi, iki kongre arasında, partinin en yüksek yönetim organıdır. Merkez Komitesini kongre seçer. M.K. kongrenin kararlarına, partinin program ve tüzüğünü uygular. Bütün parti örgüt ve organlarının eylemlerini yönetir. Merkez Komitesi, başka partilerle, komünist, işçi, sosyalist partileriyle ilişkilerde TKP'yi temsil eder.

Merkez Komitesi kongreye karşı sorumludur, ona hesap verir.

35. Merkez Komitesi, üyeleri arasından, bir Politik Büro, bir genel sekreter ve sekreterlik seçer.

36. Merkez Komitesi :

a) Politik Büronun raporlarını dinler, görüşür, karar alır.

b) Partinin basın, yayın organlarına sorumlu redaktörler atar.

c) Kadro işlerini, kadro dağılımını düzenler, kontrol eder.

ç) Yardımcı organlar : örgüt, yayın, ideoloji, sendika, köylü, gençlik v.b. sorunlarla uğraşan büro, komisyon, seksiyonlar kurar. Bu dalların yönetiminde iş bölümü yapar.

d) Politik veya gizlilik nedenleriyle, bütün bir örgütü dağıtır, yenisini kurar veya bir örgütü birkaç örgüte böler. İl, Bölge Komitelerine yönetmen ve enstrüktör gönderir.

e) Kongre yapmak olanakları yoksa, İl ve Bölge Komiteleri delegelerinin de katılmasıyla, konferanslar toplanır. Konferans M.K.'nin raporunu dinler, gerekirse program ve tüzükte değişiklik yapar, komiteye yeni kararlar alır.

f) Olağanüstü hallerde, Merkez Komite üyeliğine, aday üye de kalmamışsa, militan, sağlam parti üyelerinden kooptasyon yapar. Yalnız, alınacak üyenin en az bir yıllık parti stajı olması gerekir.

g) Parti üyelerince ödenen aylık keseneklerin oranını seaptar. Parti kasasını ve mallarını elinde tutar.

36. Her Merkez Komite üyesi kolektif sorumluluktan başka, partinin önünde duran sorunları çözerken, kendi görevini yaparken özel sorumluluk taşır. M.K. kolektif ve kişisel sorumluluğu bağdaştırır.

37. Politik Büro, Merkez Komitesinin genel toplantıları arasında, üst yönetim organıdır. Politik Büro Merkez Komitesini olanak oranında genel toplantıya çağırır. Olağanüstü genel toplantıya İl ve Bölge Komitelerinin sekreterlerini de getirebilir. Politik Büro, Merkez Komitesine yalnız onun bakabileceği sorunları getirir. Politik Büro, Merkez Komitesinin kararlarını uygulamakla sorumludur. O, yeni sorunlar ileri sürer, partinin genel politikasına uygun görüşlerini açıklar, genel toplantıya hesap verir. Politik Büro, Merkez Komite üyelerinin çalışmalarını koordine eder. Merkez Komitesi organlarının eylemlerini denetler. Politik Büro,

Merkez Komitesinin genel toplantıları arasında genel sekreter veya sekreterliğin raporlarına dinler, gereken kararları alır.

38. Sekreterlik, Merkez Komitesi ve Politik-Büronun yürütüm organıdır. Genel Sekreter ve sekreterlik, Politik-Büronun kararlarına göre, partinin günlük eylemlerini yönetir, Politik-Büronun çalışmalarını koordine eder, ona hesap verir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

TÜRKİYE SOSYAL
TÜSTAV
TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

PARTİ KONGRESİ

39. Komünist Partisinin en yüksek organı Genel Kongresi'dir. Merkez Komitesi, her dört yılda bir, partinin olağan Kongresini çağırır. Merkez Komitesi, çetin gizlilik zorlukları yüzünden engel çıkarsa, Kongreyi erbeler veya öne alır. Kongrelerin arası 6 yılı geçemez. Bu süreyi geçerse, il komiteleri kongrenin 6 ay içinde toplanmasını Merkez Komitesinden isterler. Merkez Komitesi bunu yapmazsa, il komitelerinin üçte iki çoğunluğu kongreyi çağırır. Kongre delegeleri il komitelerinin kongrelerinde seçilir. Gizlilik nedeniyle zorunluk olursa, Merkez Komitesi militan kadrodan aday gösterebilir. Kongrenin delege oranını Merkez Komitesi belirler. Merkez Komitesi, Kongrenin gündemini hazırlar, gündü, yerini gösterir. Merkez Komitesi, illegal durumda, gizlilik ilkelerine bağlı kalır ; olaganüstü hallerde kongre yerine konferans toplar.

40. Kongre :

a) Merkez Komitesinin ve Denetleme Komisyonunun raporlarını dinler, görüşür, tartışır, onaylar.

b) Partinin program ve tüzüğünde gereken değişiklikler yapar ve onaylar.

c) Ulusal ve uluslararası durumu inceler, buna göre partinin ana politikasını, stratejik, taktik, örgütsel yolunu sizer, karar alır.

ç) Merkez Komitesinin üye ve aday üye sayısını saptar. Merkez Komitesini ve Denetleme Komisyonunu seçer. Seçilen

üyelerin aktif ve parti stajlarının 5 yılını aşağı
olmaması gerekir.

Kongre kararlarına bütün parti örgüt ve üyelerinin
uyması zorunludur.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

IX

DENETLEME KOMİSYONU

41. Denetleme Komisyonunu Kongre seçer. Merkez Komitesinin yan örgütüdür. Görevi :

a) Kongre kararlarının, demokratik santralizmin, eleştiri ve özeleştiri serbestliğinin, partinin yasaları ve tüzüğünün nasıl uygulandığını, bastan aşağı parti örgütlerinin ve üyelerinin kesin gizlilik kurallarına, parti disiplinine uyup uymadıklarını kontrol eder ;

b) Partinin program ve tüzüğünü, komünist merali -töreyle çığnayanlara, partinin birliğini baltalayanlara, sapık, burjuva ideolojisini savunanlara, parti görevini kötüye kullananlara verilen disiplin cezalarına gözden geçirir ;

c) Parti örgütlerinden ve ayrı ayrı parti üyelerinden gelen şikâyetleri, dilekçeleri, istekleri ele alır, inceler ;

ç) Parti örgütlerinin kasalarını kontrol eder ;

d) Parti kadrolarının, parti komitelerinin sınıfsal bileşimini gözden geçirir ;

e) Kollektif yönetimin kişisel sorumlulukla bağlaştırılmasına dikkat eder.

Bütün bunlar üzerinde Merkez Komitesine rapor verir.

Denetleme Komisyonu, çalışmalarını hakkında, kongreye hesap verir.

DISİPLİN CEZASI

42. Disiplin cezası, sapmaları önlemek, hataları düzeltme yoludur. Cezalandırmanın amacı parti üyelerini terbiye etmek, yanlışları ve nedenlerini ortaya koymak, partinin birliğini kuvvetlendirmektir.

43. Kongrenin, Merkez Komitesinin, üst organların kararlarını uygulamıyanlar, bunlara aykırı gidenler, disipline uymıyanlar, partiyi aldatanlar, komünist morali çiğniyenler, parti içinde grupçuluk, bozgunculuk yapanlar, anti-Marksist görüşleri savunanlar, düşmanın karşısında boyun eğenler, politika korkaklık gösterenler, arkadaşlarını ele verenler, parti örgütünü, görevini kötüye kullananlar cezalandırılır.

44. Cezası öltüreri :

Uyarmak, azarlamak, parti toplantılarında kınamak, görevinden almak, partiden geçici veya bütbütün çıkarmak.

45. Merkez Komitesi üyesini veya aday üyesini partiden geçici veya bütbütün çıkarma kararı, ancak Merkez Komitesinin üçte iki oy çoğunluğuyla alınırsa geçerlidir. Merkez Komitesi, bu kararı kongreye bildirir.

Ceza verilirken, partiden geçici veya bütbütün çıkarma kararı alınırken çok dikkatli olmak, verileri, belgeleri doğru değerlendirmek, etraflıca düşünmek gerek.

Disiplin cezası, cezalandırılanın yüzüne karşı, parti toplantısında verilir. Ceza verilen toplantıya gelmez, yahut gizlilik nedeniyle hazır bulunması istenmezse karar

yokken de alınır.

Ceza giyen üye, bu cezanın kaldırılması dilekçesiyle, tâ kongreye kadar bütün üst organlara başvurabilir. Bu dilekçeler özel bir komisyonda incelenir ve ayıklanır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

PARTİ KASASI

46. Partinin ve örgütlerinin para geliri - kasası: Üyelerin ödedikleri aylık keseneklerden, sempatizanların yaptıkları yardımlardan, toplanan bağışlardan ve parti işletmelerinin gelirlerinden oluşur.

47. Pütün parti örgütlerinin malları, kasası - parti malıdır. Merkez Komitesinin kontrolündedir.

48. Üyelik keseneklerinin aylık oranını ölçüsünü Merkez Komitesi ve il komiteleri saptar.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH APARTIRMA VAKFI
TÜSTAV